

ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr. A420166420

Lietas arhīva Nr. AA43-0423-21/15

[ECLI:LV:ADAT:2021:0528.A420166420.6.S](#)

SPRIEDUMS Latvijas tautas vārdā

Rīgā

2021.gada 28.maijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnesis referents Māris Birzgalis,
tiesneses Margarita Osmane un Anita Šteinberga

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz/pers. A/ pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Pilsonības un migrāciju lietu pārvaldei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru tiktu apstiprināts izsaukums pieteicēja laulātajam partnerim Amerikas Savienoto Valstu pilsonim un Vācijas rezidentam/pers. B/, sakarā ar/pers. A/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 3.decembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē (turpmāk – pārvalde) 2020.gada 24.janvārī saņēms pieteicēja/pers. A/ 2020.gada 22.janvāra iesniegums ar lūgumu apstiprināt izsaukumu uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai pieteicēja laulātajam Amerikas Savienoto Valstu (turpmāk – ASV) pilsonim/pers. B/. Iesniegumam pievienota 2019.gada 24.augustā Dānijā izsniegta laulības apliecības Nr.4164 neapliecināta kopija, kurā norādīts, ka 2019.gada 24.augustā tika noslēgta laulība starp pieteicēju un/pers. B/.

Ar pārvaldes Migrācijas nodaļas 2020.gada 29.janvāra lēmumu Nr.110 „Par atteikumu apstiprināt izsaukumu Nr.PAS27-001006” (turpmāk – sākotnējais lēmums) atteikts apstiprināt izsaukumu pieteicēja laulātajam partnerim, pamatojoties uz Imigrācijas likuma 22.¹panta pirmās daļas 1.punktu.

Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, pieteicējs to apstrīdēja pārvaldē, kas ar 2020.gada 13.marta lēmumu Nr.292 (turpmāk – Lēmums) sākotnējo lēmumu atstāja negrozītu.

Lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[1.1] Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 110.pants noteic, ka valsts aizsargā un atbalsta laulību starp vīrieti un sievieti, savukārt Civillikuma 35.pants noteic, ka ir aizliegta laulība starp viena dzimuma personām.

Tā kā pieteicējs iesniedza laulības apliecību par laulības reģistrēšanu starp viena dzimuma personām, pārvaldes ieskatā, šāds dokuments nav atzīstams par derīgu.

Imigrācijas likuma 22.¹panta pirmās daļas 1.punkts paredz atteikt apstiprināt izsaukumu, ja nav iesniegti visi dokumenti.

[1.2] Pārvalde norāda, ka uz pieteicēju un viņa laulāto ir attiecināmi Imigrācijas likuma 2.¹panta otrās daļas un Ministru kabineta 2011.gada 30.augusta noteikumi Nr.675 „Kārtība, kādā Savienības pilsoņi un viņu ģimenes locekļi ieceļo un uzturas Latvijā” (turpmāk – noteikumi Nr.675), kas izdoti, lai ieviestu Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīvu 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr.1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (dokuments attiecas uz EEZ) (turpmāk – Direktīva). Noteikumi Nr.675 paredz termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanu reģistrētu partnerattiecību gadījumā.

Tā kā pieteicējs norāda, ka ir izmantojis savas Eiropas Savienības pilsoņa tiesības uz brīvu pārvietošanos un uzturēšanos citā Eiropas Savienības dalībvalstī, tad pieteicējam nav nepieciešams noformēt izsaukumu savam partnerim Imigrācijas likumā noteiktajā kārtībā. Pieteicējam pārvaldē ir jāiesniedz dokumenti, kas apliecina, ka pieteicējs ir izmantojis tiesības uz brīvu personu kustību un uzturēšanos Eiropas Savienības dalībvalstī, lai pieteicēja partneris varētu pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar noteikumu Nr.675 2.2.punktu, 4.2.punktu, 5.punktu, 35.punktu un 37.punktu.

[1.3] Savukārt attiecībā uz uzturēšanos Latvijā Imigrācijas likuma noteiktajā kārtībā kā ārzemniekam, kam nav saistība ar personu brīvu pārvietošanos Eiropas Savienībā, uz pieteicēju un viņa partneri nav attiecināms Direktīvā noteiktais. Arī Eiropas Savienības Tiesa to ir norādījusi 2018.gada 5.jūnija spriedumā lietas C-673/16 20.punktā.

[1.4] No Satversmes 89. un 96.pantā, kā arī Eiropas cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk – Konvencija) 8. un 14.pantā noteiktā izriet, ka tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību nav absolūtas – tās var ierobežot, lai aizsargātu valsts ekonomiskās labklājības intereses, sabiedrisko kārtību, drošību un citus mērķus, ja vien ierobežojums ir samērīgs ar sasniedzamo mērķi. Arī Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir norādījusi, ka valstij ir tiesības kontrolēt ārvalstnieku un bezvalstnieku iebraukšanu un uzturēšanos tās teritorijā.

Turklāt saskaņā ar Deklarācijas par to personu cilvēktiesībām, kas nav tās valsts pilsoņi, kuras teritorijā tie dzīvo (Latvija šai deklarācijai ir pievienojusies 1990.gada 4.maijā), 4.pantu ārvalstniekiem ir jāievēro rezidences valsts nacionālie normatīvie akti. Tādējādi Imigrācijas likuma izpratnē laulība ir atzīstama atbilstoši Satversmē un Civillikumā noteiktajam laulības jēdzienam.

[1.5] Saskaņā ar Satversmē noteikto valsts atzīst un aizsargā cilvēka pamattiesības, cilvēka tiesības tiek īstenotas bez diskriminācijas, netiek aizskarts cilvēka gods un cieņa, bet valsts aizsargā un atbalsta tikai laulību, kas ir savienība starp vīrieti un sievieti. Pārvalde atzīst, ka saskaņā ar Satversmi un Civillikumu Imigrācijas likumā noteikto ierobežojumu noteikšana attiecībā uz viendzimuma pāra tiesībām uz ģimenes apvienošanu Latvijā Republikā nav savienojama ar diskrimināciju un cilvēka cieņas aizskaršanu. Pārvalde uzsver, ka apstākļi, ka valstī nav paredzēta uzturēšanās atļaujas piešķiršana ārzemniekam, kurš ir noslēdzis laulību ar viendzimuma partneri ar mērķi veidot ģimenes attiecības, nevar uzskatīt par diskriminējošu un

cilvēka cieņu aizsargāšanu, jo šādos gadījumos personām nav liegta iespēja uzturēties valstī uz cita atbilstoša pamata.

[1.6] Pieteicēja partnerim kā ASV pilsonim ir tiesības uzturēties Latvijas Republikā saskaņā ar Šengenas konvencijas nosacījumiem un saskaņā ar divpusējā bezvīzu režīma līguma nosacījumiem bez vīzas kopā 180 dienas, skaitot no pirmās ieceļošanas dienas. Turklāt pieteicēja partnerim ir tiesības pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju, pamatojoties uz citiem Imigrācijas likuma 23.panta pirmajā daļā norādītajiem pamatiem.

Tāpat pārvalde informē, ja pieteicēja un viņa partnera rīcībā ir dokumenti, kas apliecina, ka pieteicējs ir izmantojis tiesības uz brīvu personu kustību un uzturējies citā Eiropas Savienības dalībvalstī un kopā ar laulāto ieceļojis Latvijas Republikā, tad pieteicēja partneris var pieprasīt uzturēšanās atļauju saskaņā ar noteikumiem Nr.675, iesniedzot šo noteikumu 37.punktā minētos dokumentus. Šādā gadījumā nav nepieciešams izsaukums uzturēšanās atļaujas noformēšanai.

[1.7] Imigrācijas likumā ietvertās tiesību normas, kas paredz atteikumu apstiprināt izsaukumu termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai, ja konstatēti Imigrācijas likuma 22.¹panta pirmajā daļā noteiktie nosacījumi, ir imperatīvas tiesību normas, kas neparedz iestādei rīcības brīvību administratīvā akta izdošanā.

[1.8] Konkrētais gadījums ir tipisks un nav tāds, kādu likumdevējs nebūtu paredzējis, pieņemot konkrēto tiesību normu.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicējs vērsās ar pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Pieteicēja 2020.gada 22.janvāra iesniegumā pretēji Lēmumā norādītajam tika iekļauta visa Imigrācijas likumā un Ministru kabineta 2010.gada 21.jūnija noteikumos Nr.564 „Uzturēšanās atļauju noteikumi” (turpmāk – noteikumi Nr.564) prasītā informācija un dokumenti. Ņemot vērā minēto, pārvalde Lēmumu nav korekti pamatojusi ar Imigrācijas likuma 22.¹panta pirmās daļas 1.punktu.

[2.2] Izsaukuma apstiprināšanas un uzturēšanās atļaujas izsniegšanas vai apstiprināšanas kārtību neregulē Civillikums, bet gan Imigrācijas likums, tāpēc pārvalde atteikumu nav korekti pamatojusi ar Civillikuma 35.pantu.

Tā kā Satversmes 110.pantā noteiktās tiesības nav absolūtas, tiesību uz ģimenes dzīvi ierobežojums imigrācijas jomā ir noteikts Imigrācijas likuma 34.pantā, un noteiktā ierobežojuma leģitīmais mērķis ir tiesiskās kārtības un stabilitātes nodrošināšana. Satversmes 110.panta pirmajā teikumā lakoniski formulēts, ko valsts aizsargā, taču nav konkrētizēti veidi, kā šī aizsardzība var tikt īstenota. Interpretējot Satversmes 110.panta pirmajā daļā ietvertās pamattiesības, vienlaikus jāņem vērā starptautiskajos cilvēktiesību dokumentos ietvertās normas un to piemērošanas prakse.

Savukārt Civillikuma normu mērķis ir noregulēt laulāto savstarpējās tiesiskās attiecības, laulības esības vai neesības civiltiesiskās sekas. Turpretim uzturēšanās atļaujas saņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšana, tai skaitā personu vēlme dzīvot kopā laulībā noteiktā dzīvesvietā Latvijā (Imigrācijas likuma 25.pants un sekojošie panti), ir pārvaldes kompetence, un šo faktu konstatē atbilstoši publisko tiesību normām. Tāpat Imigrācijas likums nenosaka pienākumu trešās valsts pilsonim reģistrēt ārvalstīs noslēgto laulību Latvijas Republikā, lai saņemtu termiņuzturēšanās atļauju. Šādu regulējumu neparedz arī Civiltāvokļa aktu reģistrācijas likuma un Ministru kabineta 2013.gada 3.septembra noteikumu Nr.761 „Noteikumi par civiltāvokļa aktu reģistriem” regulējums. Attiecīgi lietā iesniegtā laulību apliecinošā dokumenta kopija uzskatāma par atbilstošu Imigrācijas likuma 22.¹panta pirmās daļas nosacījumiem, jo laulība ir noslēgta leģāli Eiropas Savienības dalībvalstī – Dānijas Karalistē, kā arī lietā nepastāv strīds, ka iesniegtie dokumenti būtu iegūti prettiesiskā ceļā, ka tie ir viltoti vai ar tiem veiktas manipulācijas.

[2.3] Uzturēšanās atļauja pati par sevi nerada civiltiesiskas attiecības (tiesības) un pienākumus. Attiecīgi, pārvaldei piešķirot uzturēšanās atļauju viendzimuma laulātajam dzīvesbiedram, nenozīmē šādas laulības atzīšanu Latvijas Republikā.

[2.4] Pārvalde pieteicēju informēja, lai piemērotu Direktīvas normas par pieteicēja kā Latvijas Republikas pilsoņa izmantotajām tiesībām uz brīvu personu kustību un uzturēšanos citā Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Ekonomikas zonas valstī vai Šveices Konfederācijā, jāpierāda fakts, ka pieteicējs uzturējies kādā vai kādās no Direktīvā noteiktajām valstīm ilgāk nekā 3 (trīs) mēnešus un kopā ar laulāto partneri atgriežas Latvijas Republikā. Tā kā pieteicējs nav uzturējies Direktīvā minētajās valstīs ilgāk par trīs mēnešiem, bet ir izmantojis brīvās pārvietošanās tiesības, kas nepārsniedz šo termiņu, uzturēšanās atļauja netika pieprasīta saskaņā ar noteikumiem Nr.675. Tāpēc konkrētajā gadījumā piemērojami Latvijas Republikas tiesību akti un Konvencijas regulējums. Atteikums apstiprināt izsaukumu uzturēšanās atļaujas saņemšanai ir pakļauts/pamatots sabiedriskās kārtības klauzulai (ņemot vērā atsauci uz Satversmes 110.pantu kā pamatojumu izsaukuma neapstiprināšanai). Esošais tiesiskais regulējums var tikt interpretēts, arī ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību Tiesas praksi attiecībā uz Konvencijas regulējuma piemērošanu.

Eiropas Savienības līguma 6.panta 2.punkts (un 8.protokols par Līguma par Eiropas Savienību 6.panta 2.punktu, kas attiecas uz Savienības pievienošanu Konvencijai) paredz, ka dalībvalstīm, piemērojot Eiropas Savienības tiesību aktus, ir jāievēro pamattiesības, tostarp arī aizliegums diskriminēt dzimumorientācijas dēļ. Tādēļ, lai gan Eiropas Savienības tiesību akti neliek dalībvalstīm atļaut vai atzīt viendzimuma partnerattiecības vai laulības, tie liek dalībvalstīm, piemērojot Eiropas Savienības tiesību aktus, attiekties pret viendzimuma pāriem vienlīdzīgi kā pret pretējo dzimumu pāriem (ieskaitot pārvietošanās, migrācijas un patvēruma tiesību jomās). Tāpat Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.pantā ietvertie darbības principi nosaka, ka valsts pārvalde savā darbībā ievēro cilvēktiesības, cita starpā valsts pārvalde darbojas sabiedrības interesēs, un pie sabiedrības interesēm pieder arī samērīga privātpersonas tiesību un tiesisko interešu ievērošana.

Konvencijas 8.pants ģimenes neiedala „likumīgajās” un „nelikumīgajās” ģimenēs. Ģimenes, tostarp faktiskas ģimenes, aizsardzība ietilpst Satversmes 110.panta (arī tās 96.panta) tvērumā. Tādējādi valstij ir jāaizsargā ikviena ģimene. Tāpat Satversmes 110.panta un 96.panta tiesības nav absolūtas. Arī Latvijas Republikas Satversmes tiesas judikatūrā atzīts, ka Satversmes 96.pantā garantētās tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību ietver sevī arī tiesības uz ģimenes dzīves neaizskaramību.

[2.5] Ierobežojumu noteikšana viendzimuma pāra tiesībām uz ģimenes apvienošanu nav savienojama ar diskriminācijas aizliegumu un cilvēka cieņas neaizskaramības principu. Ģimenes jēdziens Latvijas Republikas tiesību sistēmā (tajā skaitā Satversmē) un Latvijai saistošajos starptautiskajos tiesību aktos ir dzimumneitrāls, kas cita starpā attiecināms arī uz viendzimuma partneriem un nostiprināts tiesu praksē. Tiesības uz ģimenes dzīvi *expressis verbis* ir nostiprinātas Satversmes 110.pantā. Taču tas nenozīmē, ka šīs tiesības nav ietvertas arī Satversmes 96.pantā. Vienas un tās pašas tiesības var aizsargāt vairāki Satversmes panti. Satversmes 96.pantā ietvertā ģimenes dzīves aizsardzība ir viens no privātās dzīves elementiem, bet Satversmes 110.pantā noteiktajām tiesībām uz ģimenes dzīves aizsardzību piemīt gan pilsonisko un politisko, gan sociālo tiesību raksturs. Satversmes 110.pants aptver gan pilsoniskās un politiskās, gan sociālās un ekonomiskās tiesības attiecībā uz laulību, ģimeni, vecākiem un bērniem. Satversmes 96.pantā noteiktās tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību pārklājas ar Satversmes 110.pantā noteiktajām tiesībām, ciktāl tās attiecas uz pilsoniskajām tiesībām uz ģimenes dzīves aizsardzību, kas izriet no Konvencijas 8.panta un Pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 23.panta.

[2.6] Administratīvajā lietā netiek lūgts reģistrēt pieteicēja noslēgto laulību Latvijas Republikā, tāpat likumdevējs nav noteicis, ka ārzemniekam uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai sakarā ar noslēgto laulību tā būtu jāreģistrē Latvijas Republikas civiltāvokļa reģistros, līdz ar to netiek aizskarts Satversmē noteiktais laulības institūts Latvijas Republikā. Tādējādi tiek nodrošināts Latvijas Republikas tiesību aktos noteiktais laulības institūta aizsardzības leģitīmais mērķis, jo likumdevējs Imigrācijas likumā nav paredzējis citus personas pamattiesību ierobežojumus, kas izriet no Satversmes 110.panta. Ievērojot minēto un Konvencijas 8.panta interpretāciju, pārvalde atteikumu izsaukuma apstiprināšanai ģimenes apvienošanas nolūkā nav korekti pamatojusi ar Satversmes 110.pantu, kura tvērumā ietilpst ikvienas ģimenes aizsardzība.

[2.7] No Eiropas Cilvēktiesību Tiesas judikatūras izriet, ka uz viendzimuma pāra attiecībām „privātās dzīves” un „ģimenes dzīves” jēdziens var attiekties tāpat kā uz tādā pašā situācijā esoša dažāda dzimuma pāra attiecībām. Lai gan Konvencijas 8.pantā nav ietverts vispārīgs pienākums pieņemt to, ka laulātie, kuri nav pilsoņi, apmetas uz dzīvi līgumslēdzējas valsts teritorijā, vai atļaut ģimenes atkalapvienošanos tajā, lēmumi, kurus ir pieņēmušas valstis imigrācijas jomā, atsevišķos gadījumos var veidot ierakstus tiesību uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, kas tiek aizsargātas ar Konvencijas 8.pantu, īstenošanā. It īpaši tas tā ir tad, ja ieinteresētajām personām uzņēmējā dalībvalstī ir pietiekami spēcīgas personiskās vai ģimenes saites, kuras var tikt nopietni apdraudētas konkrēta pasākuma piemērošanas gadījumā.

Eiropas sabiedrības attīstība, ko atspoguļo daudzie tiesību akti, kuros ir atļauta laulība starp viena dzimuma personām, un pašreizējā ģimenes dzīves definīcija Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk – Harta) 7.panta izpratnē, liek interpretēt jēdzienu „laulātais” neatkarīgi no seksuālās orientācijas. Mūsdienās ir mākslīgi uzskatīt, ka attiecībā uz viendzimuma pāri nevar tikt atzīta ģimenes dzīve Hartas 7.panta izpratnē. Atteikums apmierināt trešās valsts valstspiederīgā, kam ir tāds pats dzimums kā Savienības pilsonim, ar kuru viņš ir salaulājies saskaņā ar kādas dalībvalsts tiesību aktiem, iecelšanas un uzturēšanās pieteikumu nevarētu tikt pamatots vienīgi vai izšķiroši ar viņa seksuālo orientāciju, jo citādi tiktu pārkāpti Hartas 7. un 21.pants.

[2.8] Pienākums veicināt trešās valsts valstspiederīgā, kam ir tāds pats dzimums kā Savienības pilsonim, ar kuru viņš ir salaulājies, iecelšanu un uzturēšanos ir vēl jo vairāk saistošs, un rīcības brīvība ir mazāka tad, ja dalībvalstī nav atļauta laulība starp viena dzimuma personām un arī nav piedāvāta iespēja viendzimuma pāriem noslēgt reģistrētas partnerattiecības. Proti, no Konvencijas 8.panta un tādejādi no Hartas 7.panta izriet pozitīvs pienākums piedāvāt šīm personām, tāpat kā heteroseksuālām personām, iespēju saņemt savu pāra tiesisku atzīšanu un juridisku aizsardzību. Uzturēšanās atļaujas piešķiršana Savienības pilsoņa laulātajam veido atzīšanu un ir minimālā garantija, kas viņam var tikt dota.

Ar jēdzienu „ģimenes dzīve” Konvencijas izpratnē saprot attiecības, kas veidojas starp laulātiem, starp vecākiem un bērniem, brāļiem un māsām. Turklāt, interpretējot jēdzienu „ģimenes dzīve”, bioloģiskā un sociālā realitāte ir prioritāra salīdzinājumā ar likumisko pieņēmumu.

[2.9] Diskriminācijas aizliegums saskaņā ar Konvencijas 14.pantu attiecas arī uz diskrimināciju, kas balstīta uz personas seksuālo orientāciju. Jābūt īpaši pārliecinošiem iemesliem, lai attaisnotu atšķirīgu attieksmi personas dzimuma, kā arī viņu seksuālās orientācijas dēļ, it īpaši tad, ja šāda attieksme attiecas uz tiesībām, kuras aizsargā Konvencijas 8.pants. Atšķirības, kas izriet tikai no personu seksuālās orientācijas, saskaņā ar šo Konvenciju nav pamatotas.

Vēlmi aizsargāt tradicionālo ģimenes/laulības jēdzienu nevar uzskatīt par pārliecinošu un pamatotu iemeslu, kas attaisno atšķirīgu attieksmi pret viendzimuma pāriem, lemjot par dzīvesbiedra vai partnera uzturēšanās atļaujas piešķiršanu ģimenes apstākļu dēļ.

[2.10] No Satversmes 1.panta izriet arī samērīguma princips, kas prasa, lai visos gadījumos, kad publiskā vara ierobežo personas tiesības un likumiskās intereses, tā ievēro saprātīgu līdzsvaru starp personas un valsts vai sabiedrības interesēm. Samērīguma princips ir uzskatāms par vienu no svarīgākajiem demokrātiskas tiesiskās valsts pamatprincipiem.

Latvijas Republikas Satversmes tiesa ir secinājusi, ka no Satversmes 1.pantā ietvertā demokrātiskas republikas jēdziena izriet visu valsts institūciju pienākums savā darbībā ievērot samērīguma principu. Ne tikai likumdevējam, pieņemot tiesību normas, ir jāizvērtē šo normu atbilstība samērīguma principam, bet arī valsts pārvaldei, īstenojot valsts varu, katrā konkrētā gadījumā ir jāņem vērā samērīguma princips, it sevišķi gadījumos, kad ar valsts pārvaldes rīcību tiek ierobežotas personas pamattiesības.

Samērīguma princips ir jāpiemēro jebkurā gadījumā, kad valsts ierobežo indivīda cilvēktiesības, neatkarīgi no tā, vai nacionālā likumdošana piešķir vai nepiešķir iestādei rīcības brīvību un vai likumdošanas aktos ir vai nav norādes uz samērīguma principu. Tomēr demokrātiskā tiesiskā valstī valsts pārvaldei ir jātiecas nodrošināt taisnīgumu. Nav pieļaujama formāla apstrīdēto normu piemērošana, ignorējot faktiskos apstākļus, kas konkrētu gadījumu būtiski atšķir no citiem gadījumiem, kuros likumdevējs ir paredzējis noteiktu valsts varas izmantošanas veidu. Tiesības uz privātautonomiju var aptvert arī personas publiska rakstura mijiedarbību ar citiem cilvēkiem. Turklāt tās aptver tiesības uz privātumu – indivīda tiesības attīstīt savu sociālo identitāti, veidojot attiecības ar citiem cilvēkiem.

Pieteicēja ieskatā, gadījumā, kad viņš ir stājies likumīgā laulībā Eiropas Savienības dalībvalstī – Dānijas Karalistē, aicinājums izmantot citus Imigrācijas likumā noteiktos uzturēšanās atļaujas saņemšanas nosacījumus vai pamatot uzturēšanās atļaujas izsniegšanas lūgumu ar humānu apsvērumu esību ir pieteicēja cieņu aizskarošs un rada pieteicēja ģimenes pamattiesību aizskārums, kā arī nav samērīgs. Tas, ka viendzimuma laulātais partneris ir tiesīgs pieprasīt uzturēšanās atļauju, pamatojoties uz nodarbinātību, studijām, komercdarbības veikšanu u.c. Imigrācijas likuma 23.panta pirmajā daļā noteiktajiem gadījumiem, neattaisno diskriminācijas apstākļu esību, jo laulātā partnera uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas mērķis nepārprotami ir saistāms ar ģimenes apvienošanu un iespēju nodrošināt ģimenes dzīves īstenošanu Latvijas Republikā. Tāpat diskriminācijas neesību nepamato fakts, ka laulātais partneris jau šobrīd var brīvi uzturēties Latvijas Republikā līdz 90 dienām 180 dienu periodā, jo šīs tiesības jau šobrīd tiek izmantotas, bet normāla ģimenes dzīve ilgstošā periodā šādi nevar tikt pilntiesīgi īstenota. Arī pieteicēja laulātajam, pieprasot uzturēšanās atļauju citā Eiropas Savienības dalībvalstī, ģimenes dzīve pilntiesīgi nevar tikt īstenota, un tiek ierobežotas pieteicēja pamattiesības. Samērīgumu tiesībām uz ģimenes apvienošanu viendzimuma pārim nevar pamatot ar tiesībām uz uzturēšanos, kas iegūstamas, pamatojoties uz citiem Imigrācijas likuma 23.panta pirmajā daļā noteiktajiem gadījumiem.

[2.11] Imigrācijas likuma 22.¹ un 34.pantā likumdevējs nav noteicis specifiskus ierobežojumus (noteikumus atteikumam), kas izrietētu no personas seksuālās orientācijas, vai to, ka uzturēšanās atļaujas saņemšanas gadījumā ārvalstīs noslēgtai laulībai būtu noteikti papildu specifiski ierobežojumi (piemēram, ka laulībai jābūt reģistrētai Latvijas Republikas Civiltāvokļu aktu reģistros vai ka laulātajiem Imigrācijas likuma kontekstā jābūt dažāda dzimuma).

Pārvalde nav ņēmusi vērā Eiropas Cilvēktiesību Tiesas praksi attiecībā uz Konvencijas interpretāciju par viendzimuma laulāto pāru tiesībām uz ģimenes apvienošanu un sabiedriskās kārtības klauzulas piemērošanu – dalībvalstis ir ierobežotas ar pienākumu atzīt viendzimuma laulības, kas ir noslēgtas citā dalībvalstī atbilstoši tās tiesībām, un vienīgi tiesību, kas šīm personām izriet no Eiropas Savienības tiesībām, īstenošanas nolūkā un sabiedriskās kārtības klauzulas piemērošana uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas atteikšanai nevar leģitimēt diskrimināciju seksuālās orientācijas dēļ. Ar Eiropas Savienības tiesībām šajā nozīmē jāsaprot ne tikai Direktīva, bet arī Harta un Konvencija. Tāpat pārvalde nav ņēmusi vērā, ka atbilstoši Latvijas Republikas tiesību aktiem, piešķirot uzturēšanās atļauju, pamatojoties uz pieteicēja ārvalstīs noslēgto viendzimuma laulību, netiek aizskarts Latvijas Republikas tiesību aktos noteiktais laulības institūts.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 3.decembra spriedumu pieteicēja pieteikums noraidīts.

Spriedumā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[3.1] No lietas materiāliem tiesa konstatēja, ka Lēmums, ar kuru pārvalde atteikusi apstiprināt izsaukumu pieteicēja laulātajam partnerim, pamatots ar Satversmes 110.pantu, Civillikuma 35.pantu un Imigrācijas likuma 22.¹panta pirmās daļas 1.punktu un 25.panta pirmās daļas 1.punktu, proti, valsts aizsargā un atbalsta laulību starp vīrieti un sievieti, aizliegta laulība starp viena dzimuma personām, šī iemesla dēļ pieteicēja iesniegtā laulības apliecība nav atzīstama par derīgu, lai apliecinātu viņa tiesības uzaicināt ārzemnieku uzturēties Latvijas Republikā Imigrācijas likuma 25.panta pirmās daļas 1.punkta

kārtībā.

Vienlaikus pārvalde ir norādījusi, ka Latvijas Republikā ir spēkā tiesiskais regulējums, kas paredz termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanu reģistrētu partnerattiecību gadījumā. Tādējādi pieteicēja un viņa laulātā tiesības uz ģimenes dzīvi nav ierobežotas.

Savukārt pieteicējs norāda, ka ir iesniedzis visus tiesību normās noteiktos dokumentus, tostarp arī laulības apliecību, kas apliecina laulības reģistrācijas faktu citā Eiropas Savienības dalībvalstī. Pārvaldei, lemjot par uzturēšanās atļaujas piešķiršanu, nav jāņem vērā par laulības atzīšanu Latvijas Republikā, Imigrācijas likums neregulē civiltiesiskas attiecības, turklāt likums nenosaka pienākumu reģistrēt ārvalstīs noslēgto laulību Latvijas Republikā, lai saņemtu termiņuzturēšanās atļauju. Pieteicējs uzskata, ka Lēmums ierobežo pieteicēja tiesības uz ģimenes dzīvi, jo Satversmes 110.pants noteic, ka valsts aizsargā ikvienu ģimeni.

Tādējādi, lietā ir strīds par to, vai Lēmums ir tiesisks, kā arī par to, vai pastāv priekšnoteikumi pieteicēja prasītā labvēlīgā administratīvā akta izdošanai par termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanu pieteicēja laulātajam.

[3.2] Satversmes 96.pants noteic, ka ikvienam ir tiesības uz privātās dzīves, mājokļa un korespondences neaizskaramību.

Satversmes 110.pants cita starpā noteic, ka valsts aizsargā un atbalsta laulību – savienību starp vīrieti un sievieti, ģimeni, vecāku un bērna tiesības.

Savukārt Civillikuma 35.pants cita starpā noteic, ka ir aizliegta laulība starp viena dzimuma personām.

Tādējādi Latvijas Republikā spēkā esošais tiesiskais regulējums tieši noteic, ka laulība starp viena dzimuma personām ir aizliegta un valsts atbalsta vienīgi tādu laulību, kas noslēgta starp vīrieti un sievieti. Savukārt valsts aizsargā un atbalsta ģimeni, tātad jebkādu tās modeli, un tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību.

[3.3] Imigrācijas likuma mērķis ir noteikt ārzemnieku ieceļošanas, uzturēšanās, tranzīta, izceļošanas un aizturēšanas kārtību, kā arī kārtību, kādā ārzemniekus tur apsardzībā Latvijas Republikā un izraida no tās, lai nodrošinātu starptautiskajām tiesību normām un Latvijas valsts interesēm atbilstošas migrācijas politikas īstenošanu (2.pants).

Imigrācijas likuma 22.¹panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka izsaukuma apstiprināšanu atsaka vai apstiprināto izsaukumu atceļ, ja uzaicinātais nav iesniedzis visus nepieciešamos dokumentus, kas paredzēti Ministru kabineta noteikumos par izsaukumu apstiprināšanas kārtību, vai iesniegtie dokumenti ir iegūti prettiesiskā ceļā, tie ir viltoti vai ar tiem veiktas manipulācijas, vai uzaicinātais atsakās sniegt pieprasītos paskaidrojumus, kas saistīti ar izsaukuma apstiprināšanu un uzaicināmā ārzemnieka ieceļošanu un uzturēšanos Latvijas Republikā.

Imigrācijas likuma 25.panta pirmās daļas 1.punkts cita starpā noteic, ka ārzemnieks, kurš ir Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa laulātais, ir tiesīgs pieprasīt:

- 1) pirmo reizi iesniedzot dokumentus, – termiņuzturēšanās atļauju uz vienu gadu;
- 2) otro reizi iesniedzot dokumentus, – termiņuzturēšanās atļauju uz četriem gadiem;
- 3) trešo reizi iesniedzot dokumentus, – pastāvīgās uzturēšanās atļauju.

Noteikumi Nr.564 cita starpā noteic izsaukumu apstiprināšanas kārtību; uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamos dokumentus.

Noteikumu Nr.564 7.punkts cita starpā noteic, ka uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai vai reģistrēšanai nepieciešams pārvaldē apstiprināts izsaukums.

Savukārt noteikumu Nr.564 14.punkts noteic, ka fiziskā persona, noformējot izsaukumu, uzrāda personu apliecinošu dokumentu (šo nosacījumu nepiemēro, ja pieprasījums iesniegts, izmantojot tīmekļa vietnē www.latvija.lv pieejamo speciālo tiešsaistes formu). Ja izsaukumu noformē laulātajam, uzaicinātais iesniedz sava personu apliecinoša dokumenta kopiju, uzrādot oriģinālu; sniedz informāciju par savu tālruna numuru vai citu informāciju (piemēram, elektroniskā pasta adresi), kas nodrošina saziņas iespējas; sniedz šo noteikumu 20.punktā minēto informāciju; samaksā valsts nodevu.

Šo noteikumu 20.punkts noteic, ka uzaicinātais norāda šādas ziņas par ārzemnieku: vārds (vārdi) un uzvārds latīnalfabētiskajā rakstībā, kā norādīts ārzemnieka ceļošanas dokumentā; valstiskā piederība; dzimums; dzimšanas datums; dzimšanas vieta; dzīvesvietas adrese ārzemēs; paredzamā uzturēšanās vieta Latvijas Republikā; uzturēšanās mērķis un laiks Latvijas Republikā.

Savukārt noteikumu Nr.564 39.punkts noteic, ja ārzemnieks atbilstoši Imigrācijas likuma 23.panta ceturtajai daļai, 25. vai 26.pantam vēlas uzturēties pie laulātā, viņš iesniedz laulību apliecinoša dokumenta kopiju.

No minētā tiesiskā regulējuma tiesa konstatēja, ka pārvaldei ir pienākums pārlicināties par visu iesniegto dokumentu esību un tajos norādīto ziņu atbilstību faktiskajai situācijai un formālajām prasībām, tostarp spēkā esošajam tiesiskajam regulējumam. Savukārt, ja uzaicinātais nav iesniedzis visus nepieciešamos dokumentus, tad izsaukuma apstiprināšana ir atsakāma.

[3.4] No lietas materiāliem tiesa konstatēja, un lietā par to nav strīda, ka pieteicējs iesniedza visus nepieciešamos dokumentus, tostarp pieteicēja iesniegumu par izsaukuma apstiprināšanu, kurā pieteicējs lūd apstiprināt izsaukumu uzturēšanās atļaujas saņemšanai savam laulātajam partnerim un Dānijas Karalistē noslēgtās laulības apliecības kopiju.

Pārbaudot minētajos dokumentos norādīto informāciju, tiesa atzina par pamatotu pārvaldes secinājumu, ka tā neatbilst Latvijas Republikā spēkā esošajam tiesiskajam regulējumam, proti, Satversmes 110.pantā un Civillikuma 35.pantā noteiktajam, ka valsts aizsargā laulību starp vīrieti un sievieti, bet laulība starp viena dzimuma personām ir aizliegta. Tādējādi pārvalde pamatoti secināja, ka iesniegtā laulības apliecība Latvijas Republikā nav atzīstama par derīgu dokumentu laulības fakta apliecināšanai. Līdz ar to tiesa atzina, ka pieteicējs nebija iesniedzis visus nepieciešamos dokumentus termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai ārzemniekam.

[3.5] Vienlaikus no lietas materiāliem un pārvaldes pilnvarotās pārstāves tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem tiesa secināja, ka pieteicēja tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību un ģimenes apvienošanas nav būtiski ierobežotas, jo Latvijas Republikā ir paredzēts tiesiskais regulējums, kurš piemērojams pieteicēja situācijā.

Proti, Imigrācijas likuma 2.¹panta otrā daļa noteic kārtību, kādā Savienības pilsoņi un viņu ģimenes locekļi ieceļo un uzturas Latvijas Republikā, kā arī uzturēšanās ierobežojumus šīm personām nosaka Ministru kabinets.

Noteikumi Nr.675, kas izdoti saskaņā ar Imigrācijas likuma 2.¹panta otro daļu, nosaka kārtību, kādā Savienības pilsoņi un viņu ģimenes locekļi ieceļo un uzturas Latvijas Republikā, kā arī uzturēšanās ierobežojumus minētajām personām.

Noteikumu Nr.675 2.2.punkts cita starpā noteic, ka šajos noteikumos iekļautās normas attiecinās uz Latvijas pilsoņa ģimenes locekli, ja Latvijas pilsonis ir izmantojis tiesības uz brīvu personu kustību un uzturējies citā Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Ekonomikas zonas valstī vai Šveices Konfederācijā (turpmāk – dalībvalsts).

Noteikumu Nr.675 4.2.punkts noteic, ka šo noteikumu izpratnē Savienības pilsoņa paplašinātās ģimenes loceklis ir partneris, ar kuru Savienības pilsonim ir vismaz divus gadus ilgūšas vai reģistrētas attiecības. Termins „partneris” šo noteikumu izpratnē lietots, lai nodrošinātu šajos noteikumos paredzētās tiesības, un neietver tādu partnerattiecību atzīšanu, kas bijušas par pamatu ieceļošanas vai uzturēšanās tiesību piešķiršanai.

Savukārt noteikumu Nr.675 5.punkts noteic, ka šo noteikumu 4.punktā minētajiem Savienības pilsoņa paplašinātās ģimenes locekļiem ir tās pašas šajos noteikumos paredzētās ieceļošanas un uzturēšanās tiesības, kas ir noteiktas Savienības pilsoņa ģimenes loceklim, ciktāl šo noteikumu 11.punkts nenosaka citādi.

Noteikumu Nr.675 35.punkts noteic, ka tiesības uzturēties Latvijas Republikā kopā ar Savienības pilsoni, kurš uzturas Latvijā saskaņā ar šo noteikumu 27., 29., 30. vai 31.punktu, vai Latvijas pilsoni saskaņā ar šo noteikumu 2.punktu ir arī Savienības pilsoņa ģimenes loceklis.

Savukārt noteikumu Nr.675 37.punkts noteic dokumentus, kas iesniedzami, lai pieprasītu uzturēšanās atļauju vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju, ja personas ģimenes loceklis nav Savienības pilsonis.

Ievērojot minētajās tiesību normās noteikto, tiesa atzina, ka ārzemnieks, kuram ir reģistrētas attiecības ar Latvijas pilsoni, ir uzskatāms par šī Latvijas pilsoņa ģimenes loekli un uz viņu ir attiecināmas tās pašas šajos noteikumos paredzētās iecelšanas un uzturēšanās tiesības, kas ir noteiktas jebkuram Savienības pilsoņa ģimenes loceklim. Tādējādi tiesa secināja, ka pieteicēja partneris var pieprasīt uzturēšanās atļauju kā pieteicēja ģimenes loceklis, izpildot tiesību normās paredzētos vispārīgos nosacījumus un iesniedzot norādītos dokumentus.

[3.6] Tiesa noraidīja kā nepamatotu pieteicēja argumentu par diskriminējošu attieksmi, kā arī to, ka tiek ierobežotas pieteicēja tiesības uz ģimenes aizsardzību un ģimenes un privātās dzīves neaizskaramību, jo, pieprasot uzturēšanās atļauju Imigrācijas likuma 2.¹panta otrās daļas un noteikumu Nr.675 kārtībā, pieteicēja laulātais reģistrētu attiecību gadījumā var pieprasīt uzturēšanās atļauju kā pieteicēja ģimenes loceklis.

Tiesa vērsa uzmanību, ka gadījumā, kad reģistrētas laulības fakts kaut kādu iemeslu dēļ Latvijas Republikā nav atzīstams, un tas var attiekties arī uz pretēju dzimumu personu attiecībām, likumdevējs tiesiskajā regulējumā tomēr ir paredzējis iespēju šādas ģimenes aizsardzībai. Turklāt minētais tiesiskais regulējums nesatur izņēmumus vai īpašus nosacījumus viendzimuma partnerim atšķirībā no pārējām personām, kurām ir tiesības pieprasīt uzturēšanās atļauju saskaņā ar šo tiesisko regulējumu. Tādējādi tiesa secināja, ka tiek realizētas Satversmes 96. un 110.pantā garantētās tiesības uz ģimenes un privātās dzīves aizsardzību un neaizskaramību.

Ievērojot minēto, tiesa nekonstatēja diskriminējošas attieksmes esību vai pieteicēja un viņa laulātā tiesību uz privāto un ģimenes dzīvi aizskārumu.

[3.7] Tiesa jau iepriekš konstatēja, ka Imigrācijas likuma 22.¹panta pirmās daļas 1.punkts cita starpā paredz atteikt izsaukuma apstiprināšanu, ja uzaicinātais nav iesniedzis visus nepieciešamos dokumentus, kas paredzēti Ministru kabineta noteikumos par izsaukumu apstiprināšanas kārtību.

Nemot vērā, ka pieteicēja iesniegtā laulības apliecības kopija Latvijas Republikā nav atzīstama par derīgu, tiesa atzina, ka pārvalde pamatoti atteica pieteicējam apstiprināt izsaukumu. Proti, tiesa pie konkrētajiem lietas apstākļiem nekonstatēja priekšnoteikumus pieteicēja prasītā labvēlīgā administratīvā akta izdošanai.

Tādējādi tiesa atzina Lēmumu par tiesisku un pamatotu, bet pieteicēja pieteikumu noraidīja. Vienlaikus tiesa vērsa pieteicēja uzmanību, ka pieteicēja partneris nav ierobežots pieprasīt uzturēšanās atļauju kā pieteicēja ģimenes loceklis Imigrācijas likuma 2.¹panta otrās daļas un noteikumu Nr.675 kārtībā.

[4] Par Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 3.decembra spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[4.1] Šobrīd trūkst skaidras un nepārprotamas interpretācijas par noteikumu Nr.675 regulējuma piemērošanu attiecībā uz izmantotajām brīvās pārvietošanās tiesībām Eiropas Savienības dalībvalstīs un ģimenes atkalpvienošanu.

Tiesa ir subjektīvi vērtējusi to, kādi apstākļi un kādi pierādījumi apliecinātu tiesību izmantošanu atbilstoši noteikumu Nr.675 regulējumam, jo lietā nav pienācīgi vērtēti šie pierādījumi un apstākļi, kas tiešām pamatotu pieteicēja situācijas atbilstību minētajam regulējumam.

Līdz ar to tiesa nav ievērojusi objektīvās izmeklēšanas principu.

[4.2] Lai gan likumdevējs bauda noteiktu rīcības brīvību gan viendzimuma partneru ģimenes attiecību tiesiskā regulējuma, gan ģimenes sociālās un ekonomiskās aizsardzības pasākumu formas un satura noteikšanā, tam nav rīcības brīvības izvēlēties, vai šādai ģimenei vispār ir jānodrošina juridiskā aizsardzība, kā arī ekonomiskā un sociālā aizsardzība un atbalsts.

[4.3] Satversmes 110.panta pirmā teikuma tvērumā iekļauta nepieciešamība nodrošināt ikvienas ģimenes, tai skaitā arī viendzimuma partneru ģimenes, juridisko aizsardzību un sociālās un ekonomiskās aizsardzības un atbalsta pasākumus.

[4.4] Ja valsts labprātīgi ir uzņēmusies plašākas starptautiskās saistības, ratificējot Konvenciju, tad tai ir jānodrošina tie pozitīvie pienākumi, kuri atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksei izriet no Konvencijas 8.panta attiecībā uz viendzimuma ģimenēm. Līdz ar to valstij ir pozitīvs pienākums atzīt un aizsargāt arī viendzimuma ģimenes.

[4.5] Tiesa nav vērtējusi, ka esošās lietas ietvaros tiesību uz ģimenes dzīvi ierobežojums faktiski radies seksuālās orientācijas dēļ.

[4.6] No Konvencijas 8.panta un tādējādi arī no Hartas 7.panta izriet pozitīvs pienākums piedāvāt viendzimuma pāriem, tāpat kā heteroseksuālām personām, iespēju saņemt sava pāra tiesisku atzīšanu un juridisku aizsardzību.

[4.7] Pieteicēja ieskatā pastāv tiesiskās vienlīdzības principa un diskriminācijas aizlieguma principa pārkāpums – Konvencijas 14.panta pārkāpums kopsakarā ar tās 8.pantu un Satversmes 91.panta un 96.panta pārkāpums saistībā ar Satversmes 110.pantu.

[4.8] Tiesa nav vērtējusi iespējamo pieteicēja pamattiesību aizskārumu un to, ka ierobežojuma leģitīmo mērķi var sasniegt ar personas tiesību mazāk ierobežojošiem līdzekļiem.

[5] Apgabaltiesā saņemtajos rakstveida paskaidrojumos pārvalde pieteicēja apelācijas sūdzību uzskata par nepamatotu un lūdz to noraidīt.

Motīvu daļa

[6] Rakstveida procesā pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietas dalībnieku argumentus, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka pieteicēja apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[7] Apgabaltiesa konstatē, ka lietā ir strīds par to, vai iestāde ir pamatoti atteikusi apstiprināt izsaukumu pieteicēja partnerim.

Iestādes atteikums pamatots ar Imigrācijas likuma 21.¹pantu pirmās daļas 1.punktu, kas noteic, ka izsaukuma apstiprināšanu atsaka vai apstiprināto izsaukumu atceļ, ja uzaicinātais nav iesniedzis visus nepieciešamos dokumentus, kas paredzēti Ministru kabineta noteikumos par izsaukumu apstiprināšanas kārtību, vai iesniegtie dokumenti ir iegūti prettiesiskā ceļā, tie ir viltoti vai ar tiem veiktas manipulācijas, vai uzaicinātais atsakās sniegt pieprasītos paskaidrojumus, kas saistīti ar izsaukuma apstiprināšanu un uzaicinātā ārzemnieka iecelšanu un uzturēšanos Latvijas Republikā.

Konkrētajā gadījumā, ņemot vērā, ka pieteicējs bija iesniedzis laulības apliecības neaplūcinātu kopiju, kurā norādīts, ka /pers. B/ ir Dānijā noslēdzis laulību ar vīrieti – /pers. A/, pārvalde atzina, ka lietā nav iesniegts Latvijas Republikā atzīstams laulības apliecināošs dokuments, līdz ar to, pamatojoties uz Imigrācijas likuma 21.¹pantu pirmās daļas 1.punktu, atzina, ka ir pamats atteikt apstiprināt izsaukumu termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai sakarā ar laulībām ar Latvijas pilsoni.

[8] Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturajā daļā noteic, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais

pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa, izskatījusi lietu pēc būtības, pārbaudījusi un novērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus, izvērtējusi apelācijas sūdzībā minētos argumentus, secina, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams, pirmās instances tiesa ir noskaidrojusi visus būtiskos lietas apstākļus, spriedumā analizējusi pierādījumus un sniegusi tiem pareizu juridisko novērtējumu, tādēļ Administratīvā apgabaltiesa pievienojas pirmās instances spriedumā izteiktajai motivācijai (sk. šī sprieduma 3.punktu) un atkārtoti to nenorāda.

[9] Izvērtējot pieteicēja apelācijas sūdzības argumentus, apgabaltiesa atzīst, ka tie nav pamatoti.

[10] Pieteicējs galvenokārt uzskata, ka iestādes atteikums ir saistīts ar viņa seksuālo orientāciju un konkrētajā gadījumā ir konstatējams diskriminācijas aizlieguma pārkāpums.

Apgabaltiesa minētajam argumentam nepiekrīt, jo konstatē, ka, lai arī ar Lēmumu ir atteikts apstiprināt izsaukumu pieteicēja partnerim, vienlaikus, atsaucoties uz Direktīvu un noteikumiem Nr.675, iestāde tajā ir norādījusi, kā pieteicēja laulātajam partnerim ir jārikojas, lai viņš kā pieteicēja ģimenes loceklis (noteikumu Nr.675 4.punkts noteic, kas šo noteikumu izpratnē ir Savienības pilsoņa paplašinātās ģimenes loceklis) saņemtu termiņuzturēšanās atļauju Latvijas Republikā. Proti, minēto noteikumu 4.2.punkts noteic, ka Savienības pilsoņa ģimenes loceklis ir partneris, ar kuru Savienības loceklim ir vismaz divus gadus ilgušas vai reģistrētas attiecības.

Lai arī Satversmes 110.pantā noteikts, ka valsts aizsargā un atbalsta tikai tādu laulību, kas ir savienība starp vīrieti un sievieti, minētajā pantā tāpat ir noteikts, ka tā aizsargā un atbalsta arī ģimeni, kuras, kā zināms, mēdz būt ļoti dažādas, tai skaitā arī viendzimuma partneru ģimenes.

Kā ir atzinusi Satversmes tiesa, Satversmes 110.panta pirmais teikums prasa, lai likumdevējs nodrošina ikvienas ģimenes, tai skaitā viendzimuma partneru ģimenes, juridisko aizsardzību un sociālās un ekonomiskās aizsardzības un atbalsta pasākumus (*Satversmes tiesas 2020.gada 12.novembra sprieduma lietā Nr.2019-33-01 12.3.punkts*).

Ņemot vērā, ka iestāde ir norādījusi uz konkrētā tiesiskā strīda iespējamo risinājumu, izskaidrojot iestādes praksi līdzīgos gadījumos (apgabaltiesa, noklausoties pirmās instances tiesas sēdes audioierakstu, konstatē, ka iestādes pārstāve, sniedzot paskaidrojumus tiesas sēdē, norādīja, ka, pamatojoties uz noteikumiem Nr.675, iestāde jau ir izsniegusi termiņuzturēšanās atļaujas neskaitāmajam skaitam partneru un ka tā ir ierasta iestādes prakse), apgabaltiesa secina, ka, pastāvot šādiem apstākļiem, nav pamata atzīt, ka iestādes rīcība ir bijusi diskriminējoša pieteicēja seksuālās orientācijas dēļ.

Lai arī pieteicējs, sniedzot paskaidrojumus, ir minējis, ka nav pārliecināts par to, ka tiesisko strīdu var atrisināt tieši tā, kā to ir norādījusi iestāde, apgabaltiesa uzskata, ka minētais tomēr nebauda ievērību, jo pieteicējs nav norādījis pārliecinātošus argumentus, kāpēc, ja tiek izpildītas noteikumus Nr.675 norādītās prasības, iestāde varētu rīkoties pretēji tam, kas ir norādīts Lēmumā.

[11] Apgabaltiesa lietā nekonstatē tādas netipiskas vai īpašas apstākļus, kas pieteicēja gadījumu ļautu nošķirt no citiem līdzīgiem gadījumiem, kad atteikts apstiprināt izsaukumu, pamatojoties uz Imigrācijas likuma 21.¹panta pirmās daļas 1.punktu. Arī pieteicējs nav norādījis tādos argumentus, kas būtu raksturojami kā īpaši un nepārprotami liecinātu par netipisku gadījumu. Apgabaltiesas ieskatā, izskatāmais gadījums ir tipisks, līdz ar to attiecībā uz šādu gadījumu tiesību normas izdevējs jau pats ir izdarījis lietderības apsvērumus un apgabaltiesai nav pamata tos pārskatīt.

[12] Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa atzīst, ka pieteicēja pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

Noraidīt /pers. A/ pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Pilsonības un migrāciju lietu pārvaldei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru tiktu apstiprināts izsaukums pieteicēja laulātajam partnerim Amerikas Savienoto Valstu pilsonim un Vācijas rezidentam /pers. B/.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnesis referents

M.Birzgalis

Tiesneses

M.Osmāne

A.Šteinberga